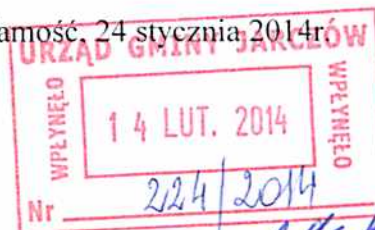

SKO. 1231/13

Zamość, 24 stycznia 2014r.

DECYZJA

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Zamościu w składzie orzekającym:

1. Przewodnicząca - Anna Magryta
2. Członek - Halina Caban
3. Członek - Jerzy Karwowski

po rozpatrzeniu odwołania **Stowarzyszenia na Rzecz Mieszkańców oraz Ochrony Środowiska Przyrodniczego i Kulturowego Gminy Jarczów w Nedeżowie, Lubelskiego Towarzystwa Ornitologicznego oraz Fundacji Greenmind w Warszawie** od decyzji Wójta Gminy Jarczów z dnia 19 lipca 2013r. Nr RRG.6220.67.2013 sprawie ustalenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie parku elektrowni wiatrowych na terenie gminy Jarczów wraz z infrastrukturą towarzyszącą o łącznej mocy 30,6 MW.

na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 kpa

utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy

UZASADNIENIE

Opisaną wyżej decyzją Wójt Gminy Tomaszów Lubelski ustalił, na wniosek Elektrowni Wiatrowej Kresy I Sp. z o.o. środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie parku elektrowni wiatrowych na terenie gminy Jarczów wraz z infrastrukturą towarzyszącą o łącznej mocy 30,6 MW. Organ określił rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia, ustalił warunki korzystania z terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia dla terenów sąsiednich i ustalił wymagania dotyczące ochrony środowiska. Nałożył obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej w zakresie szczegółowo opisanym w pkt IX 1-4 decyzji.

W uzasadnieniu decyzji przedstawiono szczegółowy przebieg postępowania, w tym postępowania z udziałem społeczeństwa. Stwierdzono też, że przedsięwzięcie jest zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obowiązującym na terenie gminy Jarczów i Tomaszów Lubelski. Ustosunkowano się także do raportu o oddziaływaniu na środowisko, uzgodnienia RDOŚ i opinii PPIS. Opisano również w jaki sposób uwagi i wnioski zgłaszane w związku z udziałem społeczeństwa zostały wzięte pod uwagę i w jakim stopniu zostały uwzględnione.

Od powyższej decyzji odwołało się Stowarzyszenie na Rzecz Mieszkańców oraz Ochrony Środowiska Przyrodniczego i Kulturowego Gminy Jarczów w Nedeżowie, Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne oraz Fundacja Greenmind w Warszawie.

1. Stowarzyszenie na Rzecz Mieszkańców oraz Ochrony Środowiska Przyrodniczego i Kulturowego Gminy Jarczów w Nedeżowie (zwane dalej Stowarzyszeniem) wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez organ I instancji zarzuciło naruszenie:

- przepisów postępowania tj. art. 7, 77 § 1 i 80 kpa przez brak przeprowadzenia wyczerpującego postępowania dowodowego i niedokonanie wystarczających ustaleń w zakresie negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia, co mogło mieć wpływ na wynik sprawy,
- przepisu art. 107 § 3 kpa przez brak należytego uzasadnienia,
- przepisów prawa materialnego tj. art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 80 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 66 ust. 1 pkt 5, 6, 7 lit. a, b, c i d, 8 i 12 oraz ust. 6 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko a także art. 6 ust. 1 i 2 ustawy Prawo ochrony środowiska poprzez wydanie decyzji bez wnikliwej i wszechstronnej analizy przedstawionego raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz bez podjęcia wszelkich niezbędnych czynności zmierzających do usunięcia wątpliwości ujawnionych w toku postępowania administracyjnego, co do jakości jak i wyników raportu
- przepisu art. 80 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przez wydanie decyzji środowiskowej wbrew niezgodności lokalizacji inwestycji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W uzasadnieniu odwołania Stowarzyszenie skonkretyzowało powyższe zarzuty i podniosło, że organ I nie przeprowadził właściwej analizy Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, nie zażądał jego uzupełnienia i nie przeprowadził rzetelnej analizy zarzutów podniesionych zarówno w kontrraporcie przedłożonym przez odwołującego się, jak i nie przeprowadził rozprawy administracyjnej mimo złożonego wniosku.

Przedłożony Raport w sposób nieprawidłowy przedstawia analizę oddziaływania przedmiotowej inwestycji na etapie jego eksploatacji, w szczególności na zdrowie i życie ludzi. Organ I instancji bezkrytycznie przyjął informacje przekazane przez inwestora i nie przeprowadził dowodu w postaci opinii niezależnego biegłego, który zweryfikowałby sam raport, jak i zarzuty podnoszone w toku postępowania. Winien zaś – zdaniem Stowarzyszenia - ocenić Raport jak każdy inny dowód w sprawie i jeżeli zachodzi potrzeba weryfikacji danych w nim zawartych, samodzielnie poszukiwać rozwiązań zapewniających ochronę zdrowia ludzi i ochronę środowiska.

W dalszej części uzasadnienia Stowarzyszenie skonkretyzowało swoje zarzuty w nst. sposób:

1. Wadliwy opis przewidywanego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz przyjęcie wadliwej metodologii zastosowanej w raporcie odnośnie klimatu akustycznego, emisji hałasu, analizy akustycznej, analizy wpływu na infradźwięki, metodologii pomiaru hałasu, klimatu akustycznego na etapie realizacji inwestycji oraz innych źródeł hałasu w otoczeniu zakładu,
2. Brak wskazania opisu analizowanych wariantów tj. racjonalnego wariantu alternatywnego oraz wariantu najkorzystniejszego dla środowiska i określenia przewidywanego oddziaływania na środowisko każdego z tych wariantów,
3. Niedopuszczalna niezgodność inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego polegająca na zmianie lokalizacji dróg wewnętrznych KDW do elektrowni,

4. Brak rzetelnej analizy ryzyka awarii przemysłowej w postaci pożaru, rzucania kawałkami lodu zimą na duże odległości, urwania się śmigieł, awarii systemu hamowania i/lub sterowania turbiny,
5. Brak rzetelnej analizy, czy i w jakim zakresie proponowany wariant planowanego przedsięwzięcia będzie oddziaływał na dobra materialne,
6. Brak rzetelnej analizy, czy i w jakim zakresie proponowany wariant planowanego przedsięwzięcia będzie oddziaływał na zwierzęta (ptaki i nietoperze) oraz w zakresie produkcji odpadów i na krajobraz,
7. Brak analizy oddziaływania planowanej inwestycji na zabytki archeologiczne i krajobraz kulturowy,
8. Brak rzetelnej analizy, czy dla planowanej inwestycji konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania.

2. Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne (zwane dalej LTO) wniosło o uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia celem uzupełnienia postępowania dowodowego w znacznej części, w szczególności celem uzupełnienia postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na integralność obszarów Natura 2000: Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Sołokiji PLB 060021, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolin Szyszły PLB 060018 i Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Zlewnia Górnej Huczwy PLB 060017, w tym przede wszystkim na właściwy stan ochrony orlika krzykliwego będącego przedmiotem ochrony wymienionych obszarów Natura 2000.

Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie:

- art. 77 i 80 kpa oraz art. 6 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska skutkujące niezastosowaniem w sprawie art. 33 ust. 1 i 34 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody,
- zespołu norm nakazujących zapewnić w postępowaniu oceny oddziaływania na środowisko udział społeczeństwa nie tylko w ujęciu formalnym ale i materialnym, z obowiązkiem organu w zakresie rozpatrzenia skarg i wniosków oraz wykazania wyników tego rozpatrzenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

LTO jednocześnie zaskarżyło w całości postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 22 kwietnia 2013r. uzgadniające realizację w/w przedsięwzięcia i wnosi o jego uchylenie.

Przyjęcie w sprawie, iż planowane przedsięwzięcie nie wpływa znacząco negatywnie na przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000 (w ramach tzw. oceny habitatowej), wobec argumentów podnoszonych przez LTO narusza przepisy powołane wyżej. Organ wydał zaskarżoną decyzję opierając się na materiale dowodowym, który – zdaniem LTO – nie zawiera analiz, które można by uznać za ocenę wpływu planowanego przedsięwzięcia na integralność obszaru Natura 2000 położonych w pobliżu omawianego przedsięwzięcia.

3. Fundacja Greenmind w Warszawie (zwana dalej Fundacją) wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia celem uzupełnienia postępowania w znacznej części, w szczególności celem:

- weryfikacji prawdziwości danych i wniosków zawartych w dokumencie „Monitoring ornitologiczny projektowanej farmy wiatrowej Jarczów – raport końcowy z badań w sezonie 2008-2010, uzupełnione badaniami wykonanymi w 2012r.”,
- uzupełnienia postępowania na integralność obszarów Natura 2000: Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolina Sołokiji PLB 060021, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Dolin Szyszły PLB 060018 i Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Zlewnia Górnej Huczwy PLB 060017, w tym przede wszystkim na właściwy stan ochrony orlika krzykliwego będącego przedmiotem ochrony wymienionych obszarów Natura 2000.

Decyzji zarzucono naruszenie:

- art. 7, 77 i 80 kpa oraz art. 6 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska skutkujące niezastosowaniem w sprawie art. 33 ust. 1 i 34 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody
- zespołu norm nakazujących zapewnić w postępowaniu oceny oddziaływania na środowisko udział społeczeństwa nie tylko w ujęciu formalnym ale i materialnym, z obowiązkiem organu w zakresie rozpatrzenia skarg i wniosków oraz wykazania wyników tego rozpatrzenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W uzasadnieniu odwołania Fundacja podniosła, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie mógł stanowić podstawy do wydania zaskarżonej decyzji. Raport o oddziaływaniu na środowisko nie przedstawia ilościowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na awifaunę, odsyłając do załącznika. Załącznik natomiast jest nie do zaakceptowania, bo zawiera szereg nieprawidłowych informacji jak np. średnia śmiertelność ptaków ginących w wyniku kolizji z siłowniami wiatrowymi, na co przeprowadzono bardzo szczegółową polemikę z ustaleniami autorów raportu. Podniesiono też, że organ I instancji, kierując się zasadą przezorności, powinien podjąć decyzję, gdy jest pewny, że nie będzie ona miała niekorzystnych skutków dla integralności obszaru Natura 2000. Zdaniem odwołującej się organ wydał decyzję stojącą w sprzeczności z Dyrektywą 92/43/EWG i transponującymi ją przepisami prawa krajowego. Organ powołuje się na Raport, ale jest on niewyczerpujący, nieobiektywny, i nie pokryty dowodami.

W odpowiedzi na powyższe odwołania inwestor Elektrownia Wiatrowa Kresy I Sp. z o.o. przedłożył swoje stanowisko w piśmie z dnia 26 września 2013r.

Pismem z dnia 12 grudnia 2013r. Kolegium poinformowało strony postępowania o przedłużeniu terminu do rozpatrzenia odwołania z uwagi na skomplikowany charakter sprawy. W odpowiedzi na to pismo Stowarzyszenie wniosło o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Zamościu postanowiło uwzględnić ten wniosek i na dzień 24 stycznia 2014r. wyznaczyło rozprawę z udziałem inwestora i skarżących stron.

Ze strony skarżących nikt się nie stawił (przedstawiciel Stowarzyszenia Pani Mariola Czok przesłała zwolnienie lekarskie).

Ze strony inwestora stawili się: pełnomocnicy rpr Renata Robaszewska i Ewelina Szczepańska, Paulina Szuliga-Piętka – specjalista ds. ochrony środowiska, Krzysztof Mielniczuk- Wiceprezes Zarządu SMDI, Robert Adameczewski -kierownik projektu, Jacek Szulczyk – dr Politechniki Poznańskiej Mechaniki Stosowanej – specjalista akustyki środowiska oraz prof. dr hab. Piotr Tryanowski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu Instytutu Zoologii – odpowiedzialny za przygotowanie części ornitologicznej raportu.

Stawający nie tylko po raz kolejny ustosunkowali się do większości zarzutów odwołujących się, ale także w sposób bardzo przejrzysty i jasny wyjaśnili działalność elektrowni wiatrowych i wszelkie aspekty z nią związane.

Ich wyjaśnienia, jako wiarygodne i przekonujące, wg Kolegium, wielokrotnie będą cytowane w dalszej części uzasadnienia.

Stan faktyczny sprawy został szczegółowo przedstawiony w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz stanowisku inwestora z dnia 26.09.2013r. Zdaniem Kolegium został on ustalony w sposób prawidłowy i mógł stanowić podstawę orzekania przez organ odwoławczy.

Po rozpatrzeniu odwołań Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Zamościu zważyło, co następuje:

Materialnoprawną podstawę zaskarżonej decyzji stanowią przepisy ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397).

W świetle art. 80 cyt. wyżej ustawy jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę:

- 1) wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1,
- 2) ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- 3) wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa,
- 4) wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Jeżeli został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z jego ustaleniami.

W niniejszej sprawie inwestor Elektrownia Wiatrowa Kresy I Sp. z o.o., wnioskiem z dnia 21.02.2012r., zwróciła się do Wójta Gminy Jarczów o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji polegającej na budowie parku elektrowni wiatrowych na terenie gminy Jarczów. Do wniosku przedłożono kartę informacyjną przedsięwzięcia, odpis mapy ewidencyjnej i wypis z ewidencji gruntów. Na skutek opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Lub. z dnia 11.04.2012r. oraz postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z 27.04.2012r., które to organy stwierdziły potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, inwestor przedłożył Raport o oddziaływaniu na środowisko oraz – po licznych zarzutach do tego Raportu – jego uzupełnienia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tomaszowie Lubelskim pozytywnie zaopiniował realizację Przedsięwzięcia.

Po licznych wezwaniach o uzupełnienie Raportu i udzielenie wyjaśnień, postanowieniem z dnia 22.04.2013r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie pozytywnie uzgodnił realizację Przedsięwzięcia.

Organ I instancji, na każdym etapie postępowania, przeprowadzał procedurę udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Po ustaleniu, że planowane przedsięwzięcie jest zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, organ I instancji wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanego przedsięwzięcia.

Kolegium szczegółowo zapoznało się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z raportem i jego uzupełnieniami. Po przeanalizowaniu tych dowodów uznało, że raport odpowiada wymaganiom, jakie stawia przepis art. 66 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Autorzy raportu nie tylko przeanalizowali różne warianty przedsięwzięcia, ale opisali wariant najkorzystniejszy dla środowiska i określili przewidywane oddziaływanie tego wariantu na wody powierzchniowe i podziemne, powietrze, klimat akustyczny, pole i promieniowanie elektromagnetyczne, powierzchnię ziemi, warunki życia i zdrowie ludzi, florę i faunę, krajobraz, krajobraz kulturowy i zabytki a także na dobra materialne zarówno w fazie realizacji, eksploatacji jak i

likwidacji przedsięwzięcia. Zdaniem Kolegium raport jest rzetelny, spójny i nie zawiera niejasności i nieścisłości. Prawidłowo został więc przyjęty przez organ I instancji jako podstawa decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację wnioskowanego przedsięwzięcia.

Poza tym Kolegium zapoznało się z zarzutami odwołań i po ich przeanalizowaniu ustaliło, co następuje:

I. Odnośnie odwołania Lubelskiego Towarzystwa Ornitologicznego oraz Fundacji Greenmind w Warszawie:

1. Na wstępie należy zaznaczyć, iż – jak wynika z wyjaśnień prof. dr hab. Piotra Tryanowskiego złożonych w trakcie rozprawy – nie ma żadnej jednej metody na obliczanie śmiertelności ptaków. Zarówno skarżący jak i autorzy raportu powołują się na liczne opracowania naukowe, które wskazują różne metody badań. Zatem wnioski z nich wypływające czy osiągnięte na ich podstawie wyniki, muszą też się różnić. Nie mniej jednak nie można zapominać, że są to tylko teoretyczne wyliczenia. Na ich wpływ ma niewątpliwie konkretna sytuacja na danym terenie, ustalana na podstawie monitoringu. Jak wyjaśnił prof. Tryanowski na terenie lokalizacji przedsięwzięcia istnieje 8 gatunków ptaków. Ich liczebność jest niewielka, gdyż nie ma tam żerowisk czy stałych siedlisk. Ustalono to na podstawie prawie 2,5 letniego monitoringu tego obszaru. Tymczasem skarżący (głównie Fundacja Greenmind) opiera się na opracowaniach głównie zagranicznych naukowców, bez wskazania czego one dotyczyły, czy poprzedzone były badaniami, a jeśli tak, to w jakich warunkach były przeprowadzone i przy uwzględnieniu jakich czynników. Jak wyjaśnił prof. Tryanowski, w sytuacji występowania na danym terenie większego zagęszczenia ptaków znacznie większej liczby gatunków, to bez wątpienia ich wyniki byłyby inne. Zdaniem Kolegium, jeżeli nawet okaże się, że obliczona przez autorów raportu śmiertelność ptaków w rzeczywistości będzie wyższa, to nie zmienia to faktu, że i tak przedsięwzięcie to będzie miało mniejszy wpływ na środowisko, niż na innych terenach. Innymi słowy i tak nie będzie to znaczące oddziaływanie na środowisko. Elektrownie wiatrowe zawsze w jakiś sposób oddziałują na środowisko, w tym na ptaki. Chodzi jednak o to, żeby oddziaływały w jak najmniejszym stopniu. Zatem zarzut skarżących, że dane przedstawione w Raporcie są nieprawdziwe lub błędne nie może zasługiwać na uwzględnienie. Wykaże to dopiero monitoring porealizacyjny.
2. To samo odnosi się do – podnoszonego przez skarżących – niewyczerpującego, nieobiektywnego, nie popartego dowodami czy wreszcie nieuwzględniającego reguły interpretacyjnej wynikającej z zasady przezorności ustosunkowania się organu I instancji do uwag i wniosków odwołującego. Organ nie musiał uzasadniać, dlaczego dowody przedstawione przez inwestora są szczególnie wiarygodne, gdyż „dowody” te to nic innego jak teorie poparte tymi a nie innymi opracowaniami naukowymi. Tak specjalistyczne wiadomości pozostają poza sferą oceny organów administracyjnych. Organy administracyjne nie są uprawnione do kwestionowania merytorycznej zawartości raportu. Obowiązane są jedynie do jego oceny pod kątem poprawności formalnej tj. zgodności treści raportu z przepisami określającymi sposób jego sporządzenia, logiki wywodów, weryfikacji sporządzenia raportu przez osobę uprawnioną. Ponadto, wbrew zarzutowi, organ w zaskarżonej decyzji ustosunkował się do ich uwag – str. 23-24 uzasadnienia.

3. Wbrew zarzutom wpływ przedsięwzięcia na integralność obszarów Natura 2000 został oceniony należycie. Jak wyjaśniono na rozprawie w ramach obszaru Natura 2000 są obszary specjalne – 7 obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz 28 specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Każdy z tych obszarów został opisany i przeanalizowany. To od nich zaczynał się monitoring. Ustalenia tego monitoringu znalazły odzwierciedlenie we wnioskach dotyczących całej Natury 2000.
4. Nie może zostać uwzględniony wniosek LTO o uchylenie postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z 22 kwietnia 2013r. uzgadniającego realizację przedmiotowego przedsięwzięcia, gdyż Kolegium nie jest organem właściwym do rozpatrzenia zażalenia na to postanowienie.
5. Na uwagę nie zasługuje też wniosek Fundacji o uchylenie zaskarżonej decyzji celem weryfikacji prawdziwości danych i wniosków zawartych w dokumencie „Monitoring ornitologiczny projektowanej farmy wiatrowej Jarczów – raport końcowy z badań w sezonie 2008-2010, uzupełnione badaniami wykonanymi w 2012r.” Fundacja miała możliwość zapoznania się z raportem i jego załącznikami w trakcie trwania postępowania przed organem I instancji i wtedy to mogła weryfikować ich treść. Jeżeli tego nie uczyniła, to teraz nie może być to uzasadniona przesłanka do uchylenia przedmiotowej decyzji.

II. Odnosnie odwołania Stowarzyszenia:

1. HAŁAS - Klimat akustyczny dla terenu objętego inwestycją został ustalony prawidłowo. Należy mieć na uwadze, że przepisy prawa przewidują pewne normy akustyczne dla danych terenów. Dla terenów mieszkalnych normą jest 50 dB w dzień i 40 w nocy, dla terenów zabudowy zagrodowej odpowiednio 55 i 45 dB, zaś tereny rolne w ogóle nie podlegają ochronie akustycznej. W rejonie lokalizacji projektowanego parku elektrowni znajduje się tylko jeden obiekt podlegający szczególnej ochronie akustycznej – Zespół Szkół Podstawowo – Gminnych w Jarczowie Szkoła Filialna w Wierszyczycy. Dopuszczalny poziom hałasu dla tego typu obiektów w porze dziennej wynosi 50 dB. Generalnie ustalono, że praca elektrowni nie powinna przekraczać danych norm, nie mniej jednak po uruchomieniu przedsięwzięcia inwestor powinien przeprowadzić badania poziomu hałasu przenikającego do środowiska, generowanego przez farmę wiatrową. Stowarzyszenie zarzuca, że autorzy raportu przyjęli błędną metodę określenia hałasu generowanego przez elektrownie wiatrowe z uwagi na to, że nie obejmuje ona wysokości turbiny, wysokości pracy śmigieł, prędkości i kierunków wiatru na wysokości turbiny oraz zachmurzenia i pory dnia. Nie wskazują przy tym jaką metodą byłaby bardziej właściwa. Stowarzyszenie zarzuca też, że przy analizie wpływu infradźwięków na środowisko autorzy raportu oparli się jedynie na badaniach naukowych z 2004r., podczas gdy są późniejsze nowsze publikacje. Tymczasem raport opiera się na ustaleniach naukowych z 2009 i 2010r.
2. WARIANTY PRZEDSIĘWZIĘCIA - Stowarzyszenie zarzuca, że raport nie zawiera opisu wymaganych wariantów ani nie wskazuje ich oddziaływania na środowisko, co nie znajduje odzwierciedlenia w materiale dowodowym. Raport zawiera 3 warianty. Wyjaśniono, że wariant proponowany przez wnioskodawcę do realizacji został szczegółowo opisany w rozdziale 2 Raportu. Opisano zatem jedynie racjonalne warianty alternatywne i wbrew zarzutom, wskazują one na negatywny ich wpływ na środowisko (negatywny wpływ na orlika krzykliwego i chomika europejskiego). Ponadto szczegółowa analiza wariantu alternatywnego została wykonana w uzupełnieniu raportu z dnia 10 kwietnia 2013r.

3. NIEZGODNOŚĆ Z MPZP – zarzucono zmianę lokalizacji dróg dojazdowych do elektrowni jako sprzeczną z zapisami planu. Planowana inwestycja jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Jarczów zatwierdzonym uchwałą nr XI/52/11 Rady Gminy Jarczów z dnia 8 grudnia 2011r. Plan ten został uchwalony w celu realizacji farm wiatrowych w miejscowościach Nowy Przeorsk, Przewłoka, Nedeżów, Sowiniec, Gródek Kolonia, Wierszczyca, Gródek i Łubeże. W zakresie komunikacji plan dopuszcza możliwość wyznaczania nowych dróg wewnętrznych nieoznaczonych na rysunku planu, zatem powyższy zarzut nie zasługuje na uwzględnienie.
4. RYNEK AWARII PRZEMYSŁOWEJ DLA ANALIZOWANYCH WARIANTÓW – na str. 25 załącznika nr 1 do raportu autorzy wyjaśniają, że projektowana inwestycja nie zalicza się do zakładów o zwiększonym, czy dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Mimo to przyznano, że mogą wystąpić pewne zagrożenia substancjami niebezpiecznymi tj. wyciek substancji ropopochodnych z pojazdów czy maszyn w trakcie budowy czy wyciek oleju transformatorowego, na co jednak są specjalistyczne zabezpieczenia. Na wypadek ewentualnej katastrofy budowlanej, awarii mechanicznej czy elektrycznej, kolizji lotniczej lub uderzenia pioruna, elektrownie wiatrowe posiadają bardzo specjalistyczne zabezpieczenia. Stawający na rozprawie Viceprezes Zarządu SMDI wyjaśnił, że turbiny, które mają być zamontowane w ramach planowanej inwestycji, są turbinami nowymi na gwarancji. Każde uszkodzenie, czy zużycie jakiegoś elementu bezzwłocznie zostanie wymienione lub usunięte. Turbiny są wyposażone w najnowszą elektronikę i automatykę. W razie jakiegokolwiek niebezpieczeństwa czy po prostu braku sprzyjających warunków do jej pracy, turbina zatrzymuje się automatycznie w pół swojego obrotu, gdyż skrzydła turbiny (na zasadzie działania żagla) przekreślają się, powodując prawie natychmiastowe zatrzymanie. Poza tym turbiny będą się kręciły tylko 2800 godzin w ciągu roku (1/3 roku). Jak wynika z powyższego należy stwierdzić, że bez wątpienia istnieje obawa wystąpienia jakichkolwiek awarii, czy – jak to ujęło skarżące Stowarzyszenie – niedogodności związanych z eksploatacją elektrowni tj. pożar, przegrzanie części mechanicznych, rzucanie kawałkami lodu czy wreszcie urwanie się skrzydeł (zdaniem Kolegium najmniej prawdopodobne). Nie mniej jednak zdarzeń tych nie można uznać za awarie przemysłowe, lecz raczej jako zdarzenia losowe. Farmy wiatrowe funkcjonują w Polsce od ok. 10 lat i jak dotąd nie zanotowano jakichkolwiek przypadków odpowiadających pojęciu awarii przemysłowej. W związku z tym zarzut odwołującego się Stowarzyszenia, że raport nie zawiera rzetelnej i wiarygodnej odpowiedzi na to, czy w przypadku realizacji inwestycji może wystąpić ryzyko zagrożenia wystąpienia poważnej awarii lub zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, nie zasługuje na uwzględnienie. Autorzy raportu przyznali, że są pewne zagrożenia, ale nikt nie potrafi wskazać, że one na pewno wystąpią.
5. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE – wbrew zarzutom raport, na str. 147 i następnych, ustosunkowuje się do dóbr materialnych. Stwierdza, że elektrownie wiatrowe będą mieć wpływ na wzrost dochodów dzierżawców gruntów oddanych pod elektrownie wiatrowe i infrastrukturę towarzyszącą, ale też przyznają, że spowodują spadek wartości gruntów przeznaczonych pod zabudowę w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji oraz zmniejszenie atrakcyjności turystycznej danego terenu. Zaznacza jednak, że budowa elektrowni jest planowana wyłącznie na terenach wskazanych w

miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Są to tereny rolnicze i – z wyjątkiem niewielkich obszarów bezpośrednio zajętych przez elementy zespołu elektrowni – nie ograniczy to ich rolniczego wykorzystania. Stąd znaczny spadek wartości tych nieruchomości nie nastąpi.

6. ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA (PTAKI I NIETOPERZE), W ZAKRESIE PRODUKCJI ODPADÓW I NA KRAJOBRAZ – wbrew zarzutom raport stwierdza, że elektrownie wiatrowe nie pozostają bez wpływu m.in. na zwierzęta latające – ptaki i nietoperze.

Nie mniej jednak – odnośnie nietoperzy – nie stwierdzono jakichkolwiek kolonii rozrodczych czy dużych ich zimowisk w bezpośredniej bliskości planowanej inwestycji. Nie stwierdzono też żadnych obszarów czy obiektów chronionych, w których przedmiotem byłyby nietoperze. Zatem raport stwierdza, że teren, na którym ma być zlokalizowana przedmiotowa inwestycja, nie jest atrakcyjny dla nietoperzy. Tymczasem skarżący zarzuca, że w trakcie kontroli nie uwzględniono potencjalnych kryjówek kolonii rozrodczych oraz brak kontroli obiektów mogących stanowić zimowiska nietoperzy. Zarzuty te, wobec twierdzeń odnośnie braku na danym obszarze kolonii rozrodczych czy dużych ich zimowisk, są pozbawione jakiegokolwiek znaczenia. Gdyby stwierdzono jakiegokolwiek skupiska nietoperzy (nie pojedyncze osobniki), to wtedy zarzuty skarżących nabrałyby jakiegokolwiek znaczenia. Poza tym, wbrew zarzutom, z tab. 1 (str. 8 zał. nr 6) wynika, że całonocnych kontroli nietoperzy było 13 a nie 6.

Odnośnie wpływu na awifaunę – z raportu wynika, że jesienią 2008r. zaproponowano lokalizację 3 punktów obserwacyjnych na obszarze planowanej inwestycji, jednak później to zmodyfikowano i utworzono 5 takich punktów, na co wskazuje ryc. nr 4. Badania w tych punktach trwały w okresie od 2009 do 2010r. W latach 2011-2012 powrócono do 3 punktów obserwacyjnych. Zatem niezrozumiały jest zarzut, że punkty obserwacyjne były od siebie znacznie oddalone. Skarżące Stowarzyszenie przy tym nie wskazało żadnej normy prawnej wskazującej na to, że zastosowana przez autorów raportu metodologia jest nieprawidłowa. Wskazano tylko, że została źle zaplanowana. Powołuje się przy tym na opinię LTO i ZTP wg których kontrole trwały za krótko, w nieodpowiednich porach i były za rzadkie. Raport stwierdza, że w okresie zimowym zaobserwowano 2006 osobników z 41 gatunków, w okresie przelotu wiosennego – 2342 osobników z 40 gatunków, w okresie lęgowym – 524 osobniki z 19 gatunków, w okresie koncentracji połęgowej – 2620 osobników z 62 gatunków, zaś w okresie jesiennym 4059 osobników z 52 gatunków. Na ile zatem, zdaniem skarżącego, zmieniłyby się powyższe dane, gdyby obserwacje trwały dłużej, w bardziej odpowiednich porach i byłyby częstsze. Zdaniem Kolegium, jeżeli nawet wyniki byłyby trochę inne, nie zmienia to faktu, że planowana inwestycja w dalszym ciągu nie wpływałaby znacząco na awifaunę. Zdaniem prof. Tryanowskiego teren, na którym ma być zlokalizowana elektrownia, nie stanowi największego zagrożenia orlika krzykliwego, ani innych ptaków.

7. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I KRAJOBRAZ KULTUROWY – Raport stwierdza, że jedynie w trakcie budowy nastąpi obniżenie walorów estetycznych obszaru. W trakcie eksploatacji elektrownie będą stanowiły nowy element w krajobrazie, w tym krajobrazie kulturowym gminy. Ich ocena będzie zależna od obserwatora. Nie istnieją jednak żadne prawne kryteria oceny wpływu wiatraków na krajobraz. Urządzenia te nie będą miały wpływ na obiekty zabytkowe ani na dobra

kultury współczesnej, gdyż znajdują się one w miejscowościach znajdujących się w dużym oddaleniu od elektrowni. Powstanie farmy wiatrowej wywrze niewątpliwie, zdaniem autorów raportu, wpływ na krajobraz kulturowy gminy, jednak trudno ocenić czy będzie to wpływ negatywny, neutralny czy pozytywny.

8. BRAK WSKAZANIA DLA KONIECZNOŚCI USTANOWIENIA OBSZARU OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA – zdaniem skarżącego Stowarzyszenia konieczność ustanowienia takiego obszaru wynika z tego, że przez 30 lat (przewidywany okres eksploatacji elektrowni) w promieniu co najmniej 1.000 m od elektrowni nie będzie można wybudować żadnego budynku mieszkalnego, z uwagi na wadliwie przeprowadzone obliczenia hałasu. Poza tym grunty orne też stracą na wartości, gdyż pszczoły uciekają z terenu farm wiatrowych, a są one odpowiedzialne za zapylenie roślin tj. rzepak czy kukurydza, które są uprawione na tym terenie. Kolegium wyjaśnia, że na gruntach rolnych w ogóle nie można budować żadnych obiektów budowlanych, a jeżeli ktoś zechce, w ramach zabudowy zagrodowej, postawić budynek mieszkalny czy gospodarczy, sąsiedztwo wiatraków w żadnym razie nie uniemożliwi mu takiej lokalizacji. Poza tym, na jakiej podstawie skarżący wywodzą twierdzenie, że pszczoły uciekają z terenów farm wiatrowych. Pszczoły poruszają się w stosunkowo niewielkiej odległości od ziemi (na pewno nie na wysokości turbiny), a tam – jak wynika z wyjaśnień prof. Tryanowskiego – nie ma żadnego oddziaływania na zwierzęta, ptaki czy owady. Wskazują na to obserwacje działających już w Polsce elektrowni wiatrowych.

Bez wątpienia Kolegium nie ustosunkowało się do wszystkich zarzutów, gdyż z niektórymi w ogóle trudno polemizować. Ani do organów administracyjnych ani tym bardziej do autorów raportu nie należy obowiązek oceny opłacalności czy rentowności omawianego przedsięwzięcia (str. 15 i 16 odwołania Stowarzyszenia). Poza tym sam raport ma charakter opinii biegłego, stąd też zarzut Stowarzyszenia, że organ I instancji nie przeprowadził dowodu z opinii niezależnego biegłego, który zweryfikowałby ten raport, świadczy o niezrozumieniu istoty postępowania dowodowego w administracji. To organ administracji, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, ocenia czy sprawa dojrzała do rozstrzygnięcia. W przedmiotowej sprawie Wójt Gminy Jarczów ocenił raport i nie stwierdził, aby zachodziła konieczność jego weryfikacji. Nie poszukiwał więc żadnych innych rozwiązań zapewniających ochronę zdrowia ludzi i ochronę środowiska. Uznał, za autorami raportu, że przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący oddziaływać na te dobra.

Należy mieć na uwadze, że zadaniem raportu jest określenie rozmiaru wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, a nie stwierdzenie, że przedsięwzięcie to nie będzie na to środowisko oddziaływało. Nie ma takiej możliwości, aby jakakolwiek inwestycja nie oddziaływała na środowisko. Najważniejsze jest, aby oddziaływanie to było jak najmniej uciążliwe. Przy takim przedsięwzięciu nie ma możliwości, aby środowisko w jakikolwiek sposób nie ucierpiało. Na to nie pomogą żadne, nawet jak najbardziej wnikliwe badania czy obserwacje, przy zastosowaniu jak najbardziej „najsłuszniejszych” metod naukowych. Tego zaś domagają się skarżący zarzucając, że bardziej „rzetelne” lub szczegółowsze badania dałyby bardziej rzeczywisty obraz oddziaływania na środowisko. Ale co by zmieniło szczegółowe opisywanie dokonanych badań (np. czas rejestracji nasłuchów nietoperzy w drugiej połowie nocy, przebyte kilometry przez obserwatorów, daty i godziny poszczególnych badań, warunki atmosferyczne podczas dokonywania obserwacji). Mogłoby stwierdzić pewne rozbieżności, ale na pewno nie skutkowałyby stwierdzeniem, że planowane przedsięwzięcie znacząco oddziałuje na środowisko.

Poza tym nie można zapominać o sensie przedmiotowego postępowania. Postępowanie to ma wykazać, że dane planowane przedsięwzięcie nie oddziałuje na środowisko w sposób znaczący.

Zdaniem Kolegium raport bezsprzecznie wykazał, że oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko nie będzie znaczne.

Za niezrozumiały należy również uznać zarzut, że organ, przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, musi opierać się na prawdziwych i rzeczywistych ustaleniach. Aby ustalenia te były prawdziwe i rzeczywiste, planowana inwestycja musi zacząć działać w środowisku. Dopiero wtedy będzie można ocenić, jak w rzeczywistości oddziałuje ona na środowisko. Na tym etapie są to dopiero założenia i symulacje, co w wielu punktach swoich zarzutów potwierdzają sami odwołujący się.

Wobec powyższego nie ma żadnych podstaw do stwierdzenia, że decyzja Wójta Gminy Jarczów z dnia 19 lipca 2013r. rażąco narusza prawo, co uzasadniałoby jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Należy mieć na uwadze, że raport oddziaływania na środowisko jest wprawdzie jednym z dowodów zgromadzonych w sprawie, lecz na tyle specyficznym, że organy administracyjne nie są uprawnione do kwestionowania ich merytorycznej zawartości. Mogą go oceniać tylko pod kątem poprawności formalnej tj. zgodności jego treści z przepisami określającymi sposób jego sporządzenia, logiki wywodów czy weryfikacji sporządzenia go przez osobę uprawnioną.

Mając powyższe na uwadze Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Zamościu nie znalazło podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji i dlatego też orzekło, jak na wstępie.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Stronie przysługuje skarga wniesiona w dwóch egzemplarzach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, za pośrednictwem tut. Kolegium (ul. Partyzantów 3, 22-400 Zamość), w terminie 30 dni od daty doręczenia decyzji.

Otrzymują:

1. Tomasz Guzowski
Elektrownia Wiatrowa Kresy I Sp. z o.o.
ul. Postępu 17b, 02-676 Warszawa
2. Stowarzyszenie na Rzecz Mieszkańców oraz Ochrony Środowiska Przyrodniczego i Kulturowego Gminy Jarczów w Nedeżowie
3. Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne
4. Fundacja Greenmind w Warszawie
5. Strony postępowania – poprzez obwieszczenia przez Wójta Gminy Jarczów
6. Wójt Gminy Jarczów
7. a/a

